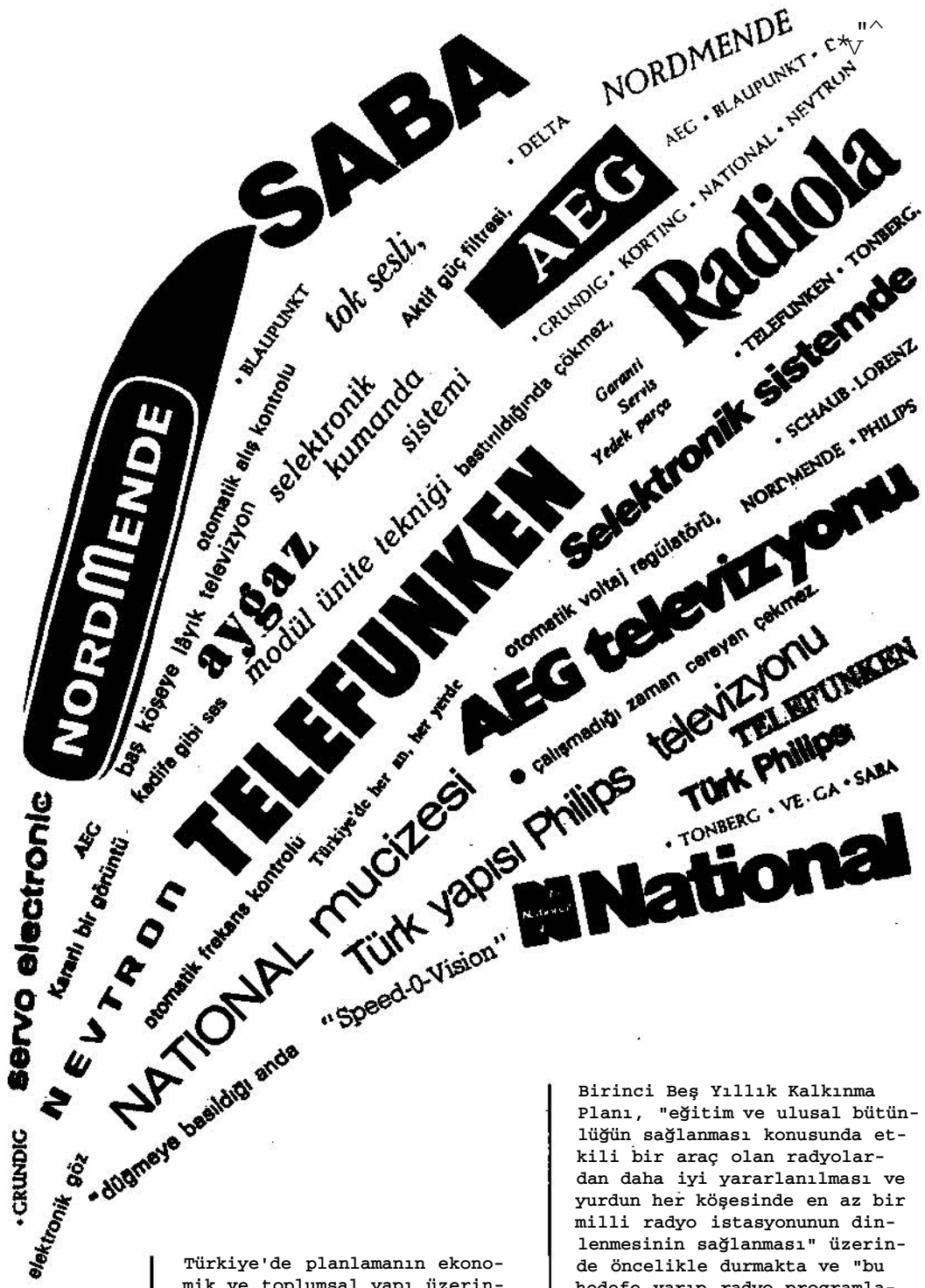

PLANLAMA ve TELEVİZYON

Türkiye'de planlamanın ekonomik ve toplumsal yapı üzerinde gerekli etkiyi yapamadığı, denetimi kuramadığı, çeşitli kanıtlarıyla birçok kez belirtilmiştir, örneğin dergimiz 193 (Ocak 1973) ve 194'üncü (Şubat 1973) sayılarında bu konuya geniş yer vermişti. Unsal Oskay da A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınlarından "Toplumsal Gelişmede Radyo ve Televizyon" adlı kitabında planlamanın radyo-televizyon alanındaki etkisizliğine değiniyor.

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, "eğitim ve ulusal bütünlüğün sağlanması konusunda etkili bir araç olan radyolardan daha iyi yararlanılması ve yurdun her köşesinde en az bir milli radyo istasyonunun dinlenmesinin sağlanması" üzerinde öncelikle durmakta ve "bu hedefe varıp radyo programları Batı radyoları seviyesine çıkıncaya kadar televizyonun ekonomimiz için pahalı olacağını" belirtmektedir. Siyasal iktidardaki güç dengesinin değişmesiyle, bu görüşler etkisiz kalmış, 1966 yılında kapalı devre televizyon, 1968 Ocağında ise televizyon yayını başlamıştır.

Birinciden bütünüyle ayrı sosyo-ekonomik görüşlerle ele a-

lınan İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı için toplanan Radyo ve Televizyon Özel İhtisas Komisyonu Raporu (1966) ise, özellikle televizyonun yedi yıllık deneyi göz önüne alınınca, günümüzde, çok gülünç görünen öneri ve görüşler öne dürmüştür:

- Komisyon "sosyal değişmelerin sosyolojik kanunlara tabi olduğu, ancak, geri ülkelerin teknolojiden yararlanarak sosyal değişmeleri hızlandırabileceği, bu nedenle okul sayısı az, öğretmen sayısı az olan ülkemizde televizyonun meslek kursları açarak Türkiye'yi sanayileşmeye götürecek insangücü arzını yeterli çerçeveye çıkarmasının mümkün olacağı" sonucuna varmıştır.

- Ayrıca televizyonun "Milli Güvenlik" yönünden olumlu etkileri olacağı, "milli ülkü ve düşünceleri diğer devletlere tanıtmak için" televizyonun dış politika açısından büyük yararlar sağlayacağı belirtilmiştir.

- "İnançsız kalkınma olmaz ilkesini benimseyen Türkiye için televizyona yönelmek, bu sorunun en kısa zamanda hallini sağlamak demektir" görüşü savunulmuştur.

- Eğitimde fırsat eşitliği olmayan ülkemizde, televizyon ve radyo aracılığı ile "eğitim,azınlığın yararlandığı bir imkan olmaktan çıkarılabilir, çoğunluğa mal edilebilir" denilmiştir.